

**Smernice za oblikovanje,
sprejem, spremljanje, revidiranje
in preklc področnih strokovnih
priporočil (strokovnih
standardov), ki so v pristojnosti
Nacionalnega sveta za knjižnično
dejavnost**

**Dr. Eva Kodrič-Dačić, dr. Melita Ambrožič,
mag. Stanislav Bahor, mag. Gorazd Vodeb**

Zakon o knjižničarstvu, 11. člen

Razvoj knjižnic usmerjajo standardi in strokovna priporočila, ki se nanašajo na organiziranost in delovanje knjižnične javne službe in ki jih sprejme Nacionalni svet za knjižnično dejavnost.

Standardi iz prejšnjega odstavka se nanašajo na dolgoročnejše obdobje, ki ga natančneje določi Nacionalni svet za knjižnično dejavnost.

Strokovna priporočila/standardi

- Standardi za splošne knjižnice: (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015),
- Strokovni standardi in priporočila za organizacijo, delovanje in evalvacijo visokošolskih knjižnic: (za obdobje 2012 – 2020),

Smernice za oblikovanje, sprejem, spremljanje, spreminjanje in preklic področnih strokovnih priporočil (strokovnih standardov). Ljubljana : RS Nacionalni svet za knjižnično dejavnost, 2015

[http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Direktorat za kulturno dediscino/Knjiznicna dejavnost/2015/smernice oblikovanje priporocil 2015.pdf](http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Direktorat%20za%20kulturno%20dediscino/Knjiznicna%20dejavnost/2015/smernice%20oblikovanje%20priporocil%202015.pdf)

- Uveljavljena praksa spreminjanja, oblikovanja in sprejemanja mednarodnih standardov,
- IFLA Standards Procedures Manual. Haag: IFLA, 2014.

Smernice

- Področna strokovna priporočila so razumljena kot dokumenti, ki jih je treba zaradi hitrih tehnoloških in družbenih sprememb neprestano spremljati in posodabljati.
- Področna strokovna priporočila so strokovni dokumenti, zato je treba mandat za njihovo pripravo, spremljanje in spreminjanje oziroma dopolnjevanje zaupati strokovnjakom.
- Področna strokovna priporočila niso normativi, ki bi zavezovali ustanovitelje oziroma financerje knjižnic. Predstavljajo pa strokovni konsenz na osnovi katerega je mogoče normative izdelati.

Smernice

- Definicija,
- Faze in postopki,
- Delovna skupina,
- Spremljanje, spreminjanje, dopolnjevanje, oblikovanje, sprejem, razveljavitev,
- Predlog: oblikovne in vsebinske značilnosti,
- Recenzija,
- Sprejem in predstavitev,
 - Oblika in struktura dokumentov,
 - Kontrolni seznam,

Naloge NSKD

- imenuje delovno skupino za področna strokovna priporočila , in sicer po eno za vsako vrsto knjižnic,
- obravnava predloge za spremembo, razveljavitev ali oblikovanje novih področnih strokovnih priporočil,
- začne postopek za spremembo, razveljavitev oziroma za pripravo novih strokovnih priporočil,
- obravnava predlog področnih strokovnih priporočil,
- potrjuje področna strokovna priporočila oziroma jih razveljavi,
- objavi sprejeta področna strokovna priporočila,
- spremlja uresničevanje in ustreznost veljavnih strokovnih priporočil na osnovi poročil delovne skupine,

Delovna skupina za področna strokovna priporočila

- NSKD poveri oblikovanje delovne skupine NUK,
- vodja delovne skupine iz NUK izbere člane delovne skupine,
- skupina šteje praviloma 6 članov, najmanj dve tretjini mora imeti delovne izkušnje v vrsti knjižnic,
- polovica članov mora imeti ustrezen bibliotekarski strokovni naziv, ostali pa ustrezno izobrazbo in bibliografijo s področja,
- NSKD imenuje delovno skupino za čas svojega mandata,

Kvalifikacije članov delovne skupine

- najmanj univerzitetna izobrazba in bibliografija s področja vrste knjižnic, za katero je imenovana delovna skupina ali najmanj strokovni naziv bibliotekarski specialist/bibliotekarska specialistka oziroma bibliotekar z magisterijem/bibliotekarka z magisterijem),
- funkcionalno znanje vsaj dveh tujih jezikov,
- poznavanje domačega in tujih knjižničnih sistemov,
- delovne izkušnje v vrsti knjižnic, za katero se sprejemajo področna strokovna priporočila,

Način delovanja delovne skupine

Deluje javno, sprejema konsenzualne odločitve in o svojem delu poroča NSKD:

- NSKD objavi imena članov delovne skupine, informacijo o področnem strokovne priporočilu, ki je v obravnavi, vsebinski, časovni in finančni načrt oblikovanja predloga področnih strokovnih priporočil in letna poročila delovne skupine o delu,
- nasprotujoča stališča mora delovna skupina pri pripravi predloga argumentirano uskladiti in oblikovati rešitev, ki bo strokovno ustrezna za vse sodelujoče,
- delovna skupina mora poleg rednih letnih poročil poročati NSKD, če pride do zastojev pri pripravi predloga, ki bi lahko ogrozil sprejeti terminski ali finančni načrt.

Oblika in struktura dokumentov

- Naslovnica,
- Hrbtna stran naslovne strani,
- Vsebina dokumenta:
 - Kazalo,
 - Uvod,
 - Zahvale,
 - Poglavlja,
 - Kazalci,
 - Izrazi in definicije,
 - Literatura,
 - Stvarno kazalo,

eva.kodric-dacic@nuk.uni-lj.si